

VODA I ODRŽIVI RAZVOJ

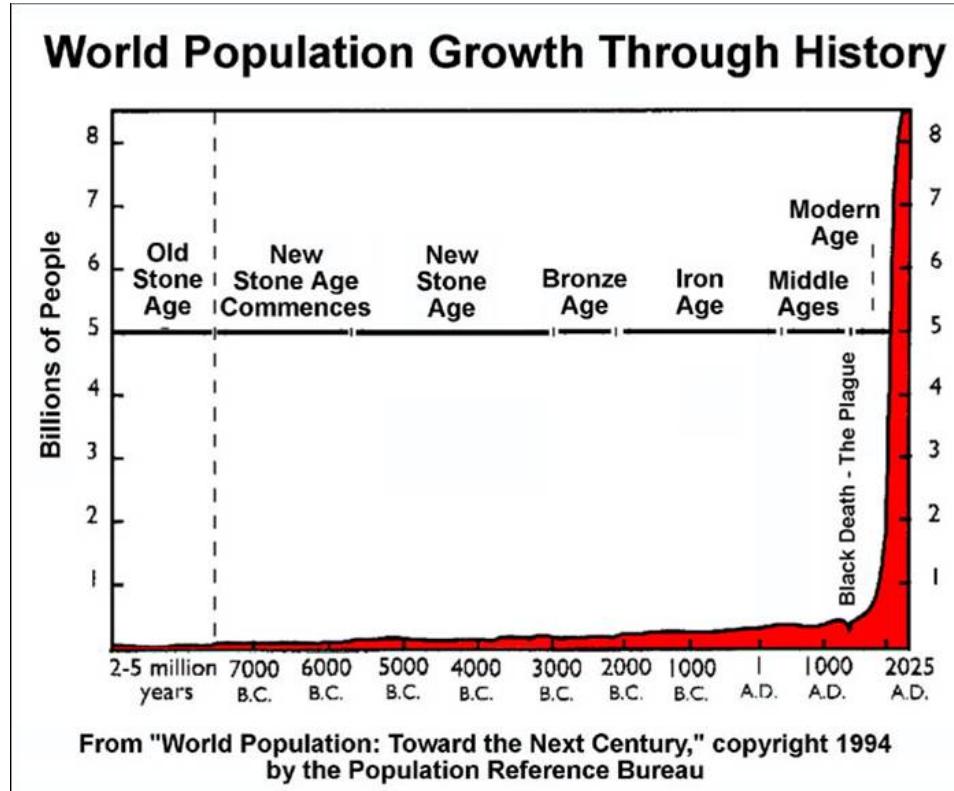
dr.sc. Tatjana Vujnović
DHMZ, Sektor za hidrologiju

...rast i širenje populacije = rast potreba za
**životnim prostorom, energijom, hranom,
proizvodima i pitkom vodom.**

Ali antropogene promjene okoliša sav živi svijet
čine sve ranjivijim.

Nužan je balans između razvoja i održavanja
životnog/hidrološkog ciklusa što se pokušava
propisati zakonskom legislativom (Europska
vodna direktiva, EU Direktiva o poplavama, EU
Direktiva o močvarnim staništima, Zakon o
vodama, itd.).

LJUDI

Suma:

- 1.-1804. (1803 god.) populacija je narasla s 0,2 na 1 milijardu
- 1804.-2011. (207 god.) s 1 na 7 milijardi

ZAKONODAVSTVO

EU

Okvirna direktiva o vodama – Direktiva 2000/60/EZ

Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda - Direktiva 91/271/EEZ

Direktiva o vodi za piće - Direktiva 98/83/EZ

Direktiva o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima iz poljoprivrednih izvora - Direktiva 91/676/EZ

Direktiva o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja - Direktiva 2006/118/EZ

Direktiva o upravljanju kakvoćom vode za kupanje - Direktiva 2006/7/EZ

Direktiva o onečišćenju uzrokovanim ispuštanjem određenih opasnih tvari u vodni okoliš - 2006/11/EZ

Direktiva o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima - Direktiva 2007/60/EZ

Okvirna direktiva o morskoj strategiji - Direktiva 2008/56/EZ

Direktiva o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi bile pogodne za život riba – Direktiva 2006/44/EZ

Direktiva o propisanoj kakvoći vode u kojoj žive školjkaši – Direktiva 2006/113/EZ

Direktiva o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja izazvanog određenim opasnim tvarima – Direktiva 80/68/EEZ

Direktiva o standardima kakvoće u području vodne politike i o izmjeni i kasnjem stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ, i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća – Direktiva 2008/105/EZ

Direktiva kojom se utvrđuju tehničke specifikacije za kemijsku analizu i praćenje stanja voda - Direktiva Komisije 2009/90/EZ

Direktiva o kvaliteti vode za kupanje - Direktiva 76/160/EEZ

RH

Zakon o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14)

Zaštita od štetnog djelovanja voda (Popis građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju i mješovitih melioracijskih građevina od interesa za Republiku Hrvatsku (NN 83/2010); Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti vodoistražnih radova i drugih hidrogeoloških radova, preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava, te upravljanja detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje (NN 83/2010, 126/12); Državni plan obrane od poplava (NN 84/2010); Pravilnik o granicama područja podslivova, malih sливova i sektora (NN 97/2010, 31/2013); Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova vodočuvarske službe (NN 114/2010)

Zaštita voda i vodnog okoliša, Vodne naknade, Korištenje voda, Navodnjavanje, Vode i slivna područja, Javno vodno dobro.

PLANSKI DOKUMENTI

Strategija upravljanja vodama (91/08)

Plan upravljanja vodnim područjima (82/13)

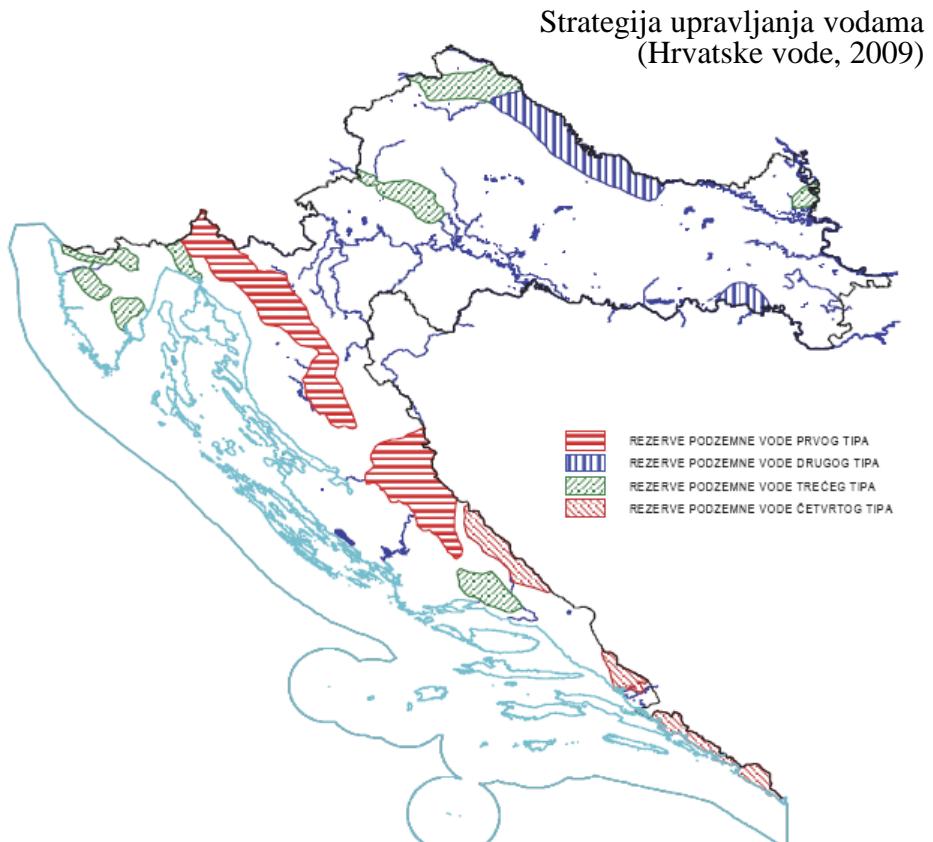
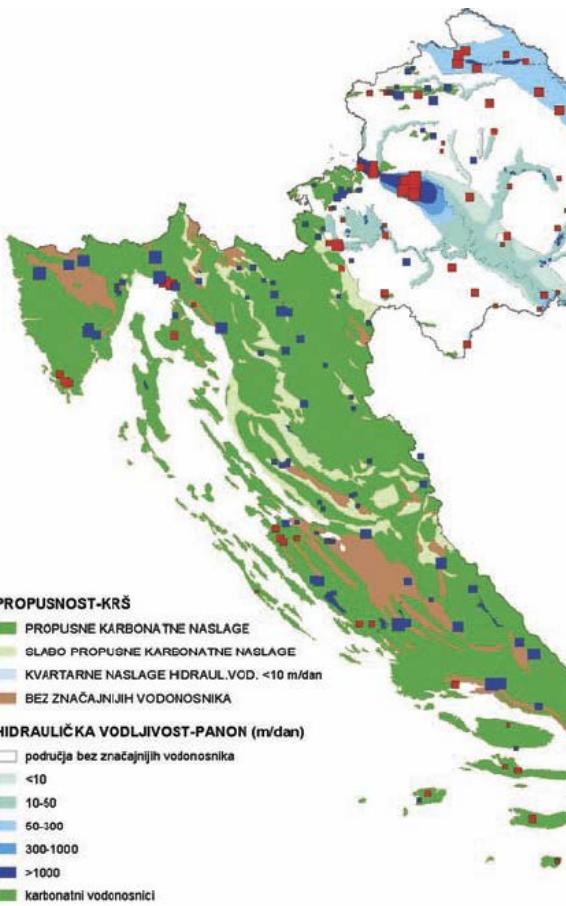
Višegodišnji programi gradnje

Međunarodne konvencije

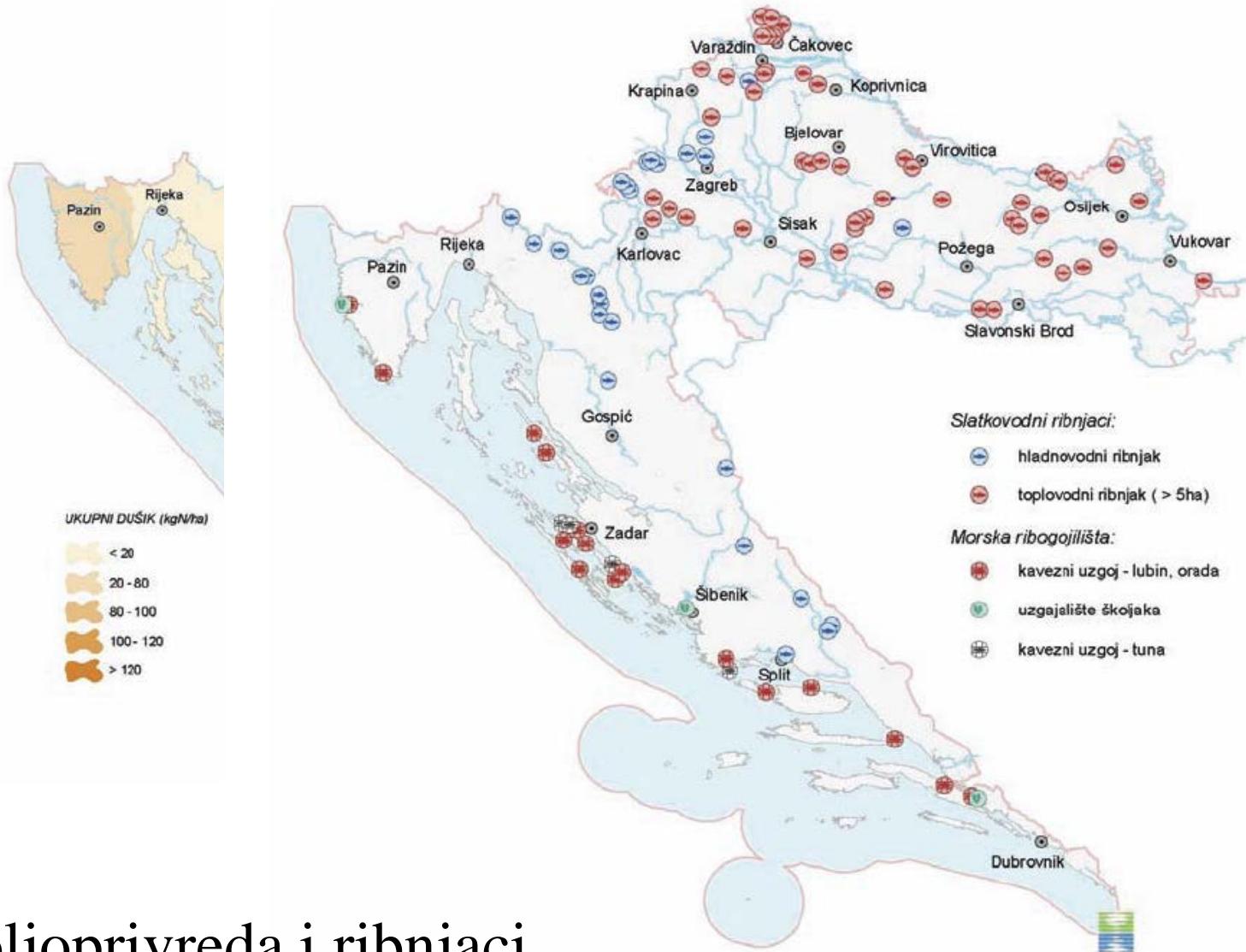
Konvencija (Ramsarska) o močvarama koje su od međunarodnog značaja naročito kao staništa ptica močvarica, (NN-Medunarodni ugovori 12/93)-očuvanje močvara od međunarodne važnosti: Lonjsko i Mokro polje, Kopački rit, donji tok Neretve i ribnjaci Crna Mlaka.

REPUBLIKA HRVATSKA

Podzemna voda čini oko 90% svih zahvaćenih količina voda za vodoopskrbu, dok preostali dio čini zahvaćanje površinskih voda iz vodotoka i višenamjenskih akumulacija.

PRITISCI I KORIŠTENJE

Poljoprivreda i ribnjaci

ENERGIJA, BRANE

Danas je u RH u pogonu 26 hidroelektrana u sustavu HEP-a (HEP, 2013).

U RH se nalazi 29 velikih brana (Hrvatsko društvo za velike brane, 2013) od kojih je većina dio hidroenergetskih postrojenja, a dijelom se radi o vodnogospodarskim građevinama.

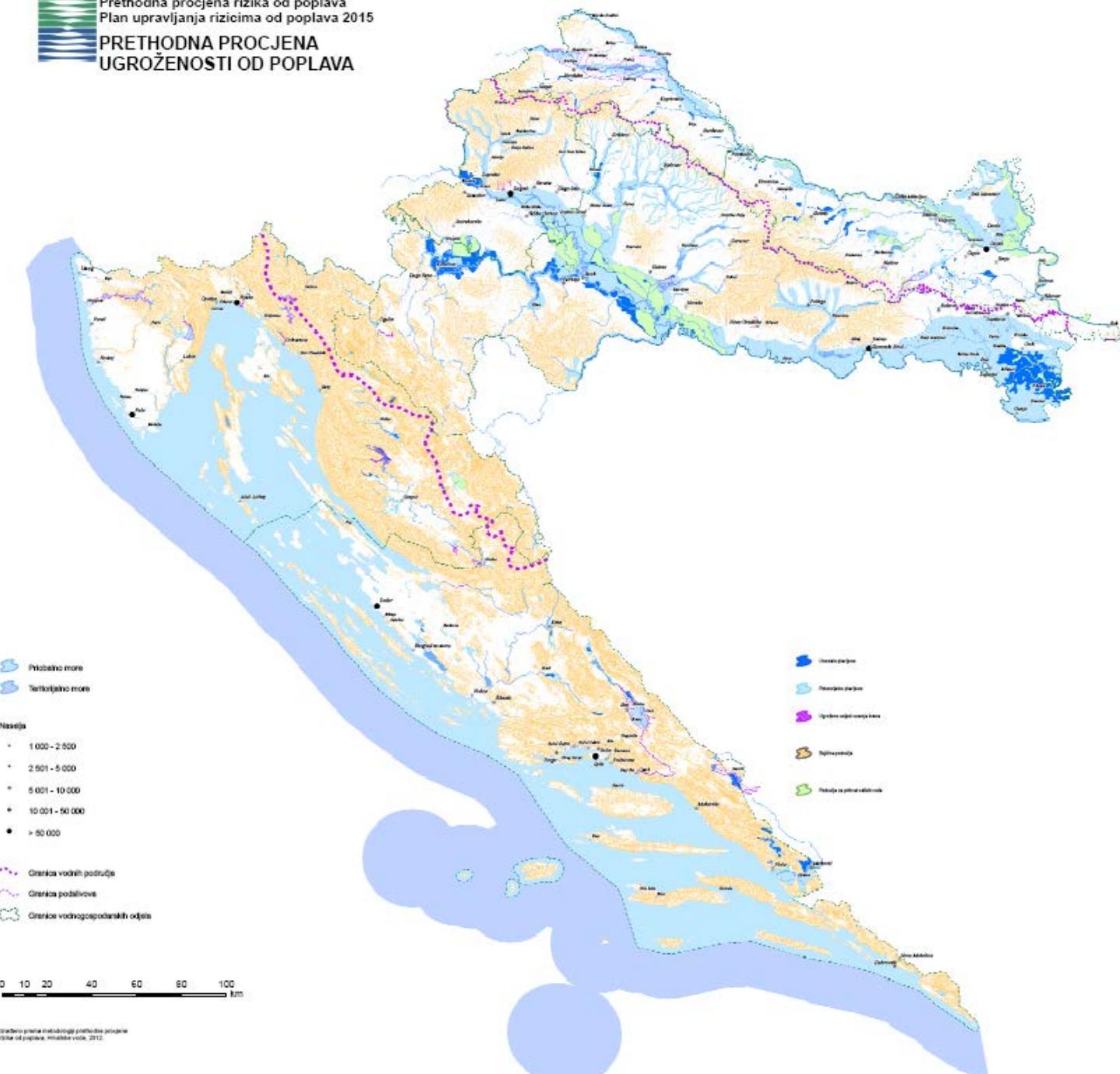

Izgradnja velikih brana povlači niz utjecaja na pripadajuće rijeke, slivove i vodene ekosustave te često uzrokuje nepovratni gubitak ekosustava. Uzvodno od brane se stvara ujezerenje-promjena temp, fizikalno-kem. parametara vode, a nizvodno se mijenja prinos sedimenta, hidrološki režim te raspored i količina velikih i malih voda.

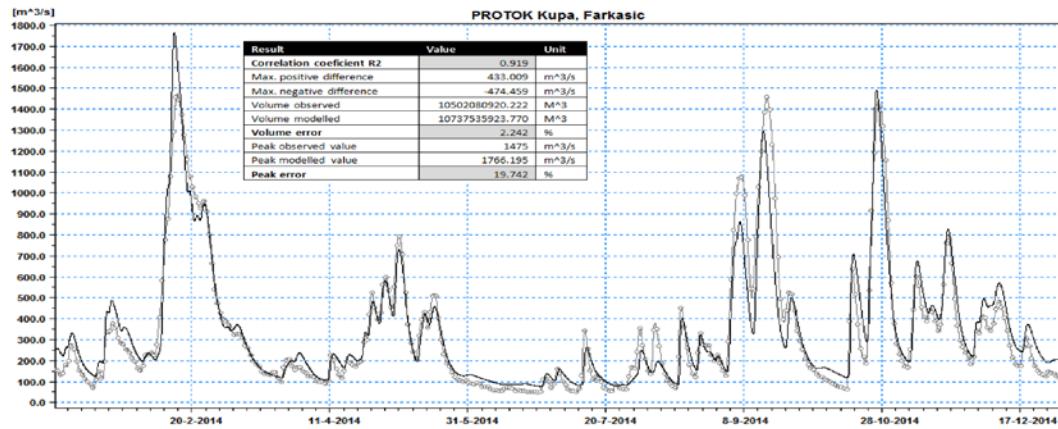
Prekograničan utjecaj-6 HE na Savi u Sloveniji prekinule prinos nanosa koji se taloži na branama te nizvodno u Hrvatskoj dolazi do ukopavanja, odnosno do sniženja dna korita i snižavanja razine podzemnih voda u zaobalju te isušivanja močvarnih staništa (DZZP, 2007; Hrvatske vode, 2009).

REGULACIJE

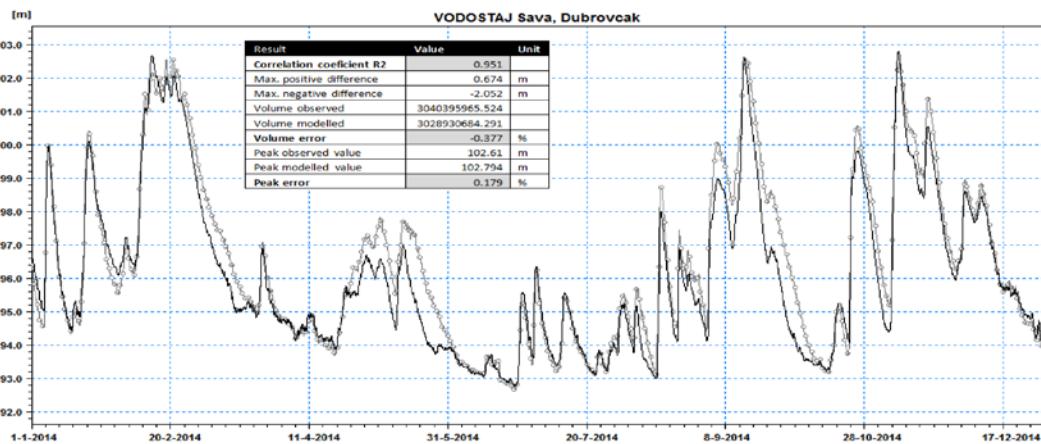

HIDROLOŠKE PROGNOZE DHMZ-a

External TS 1
 —> Q ZABILJEŽEN
 Discharge
 — Q SIMULIRAN

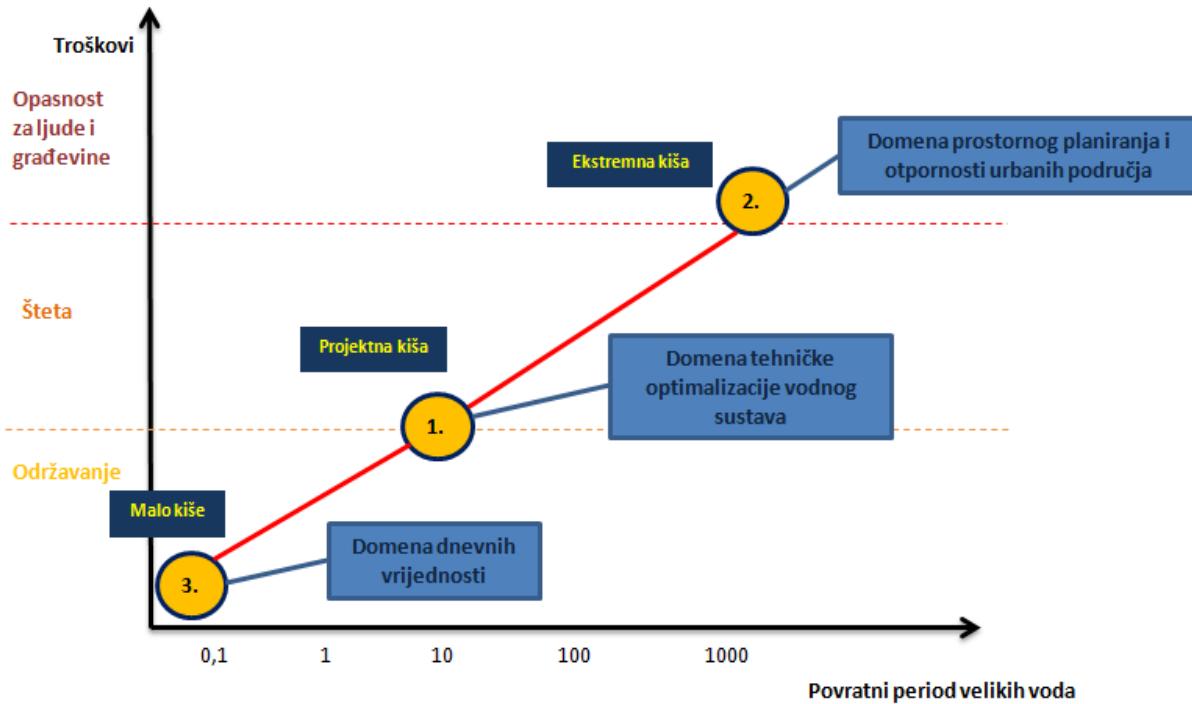
Rezultati validacije
 protoka na HP
 Kupa-Farkašić za
 2014. god.

External TS 1
 —> H ZABILJEŽEN
 Water Level
 — H SIMULIRAN

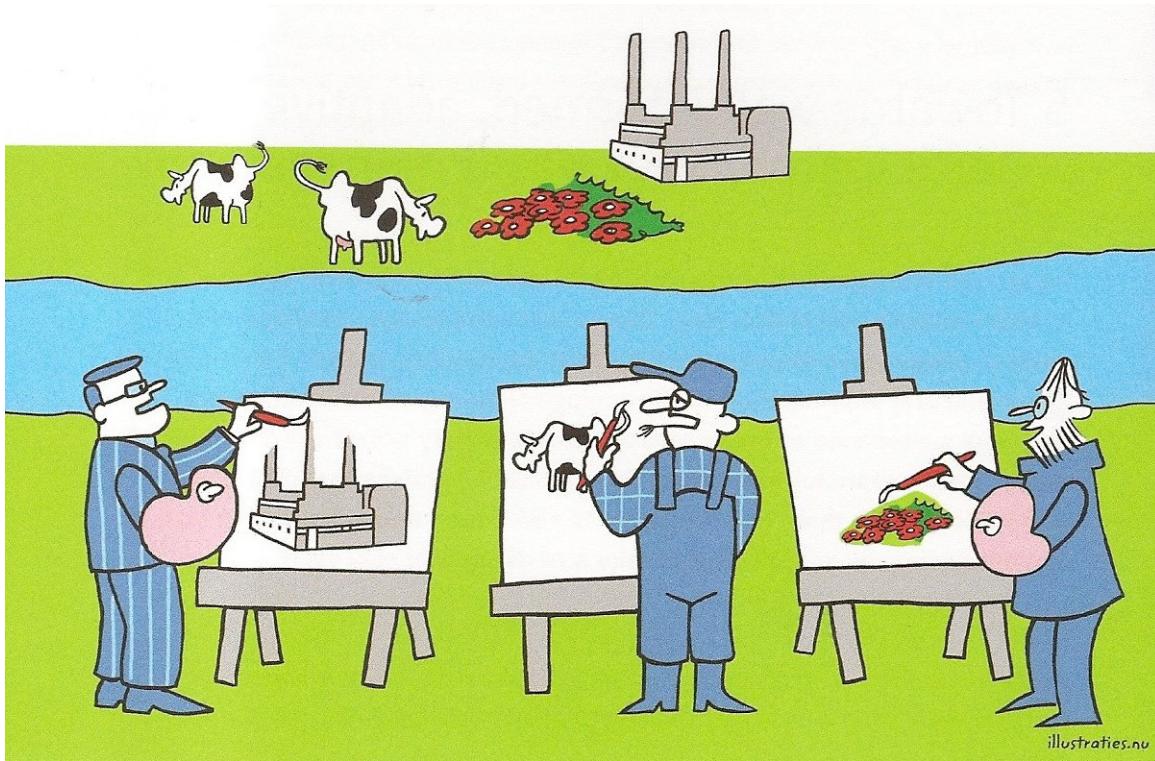
Rezultati validacije
 protoka na HP
 Sava-Dubrovčak
 za 2014. god.

POPLAVE-GRAĐEVINSKE MJERE-TROŠKOVI

Three Points Approach (3PA) for urban flood risk management (prilagođeno iz Fratini & et al., 2012.)

POGLED NA SVIJET?

HVALA NA PAŽNJI!